

Dierenwelzijn in de wereldhandel

Studium Generale, 'Gluren bij de buren', VHL Leeuwarden

12 maart 2014, Robert Hoste, Econoom Varkensproductie

Agenda

- WTO
- Internationale vergelijking welzijnsregelgeving
- Oplossingsrichtingen
- Conclusies

Pig farming in the world

A. World Trade Organization (WTO)

- 1947: GATT; 1995: WTO
- ± 150 landen; 30 aspirant-leden. 97% wereldhandel
- Non-gouvernementele organisatie
- Uitgangspunt: internationale handel is de beste en snelste manier om de wereld welvarender te maken
- Drievoudig doel: a) bevordering van internationale handel, b) beslechting van handelsconflicten en c) opheffing van handelsbarrières
- Officieel overleg (2-jaarlijkse ministerconferentie) + informeel

WTO, voorbeeld toetreding Rusland

- Toetreding Rusland in december 2011
- Unaniem besluit
- Duurde 18 jaar
- Gevolg: afbouw van invoerheffingen → Goedkopere invoer van varkensvlees → Druk op interne markt → meer overheidssteun naar de boeren. Mag alleen tijdelijk en onder bijzondere omstandigheden.
- Afrikaanse varkenspest ...

Foto: Defra

Bilaterale handelsovereenkomsten

- WTO traag; uitweg in bi- en multilaterale overeenkomsten, douane-unies en handelsblokken
- Vb. EU, Rusland/Kazachstan/Belarus, NAFTA
- Handelsovereenkomsten van EU (voorbeelden):
 - Bestaand: Marokko, Nw.Zeeland, Canada, India
 - In onderhandeling: VS, Mercosur, Oekraïne
- Voordeel: sneller, eenvoudiger, meer op maat
- Nadeel: telkens opnieuw onderhandelen, minder uniformiteit

Non trade issues 1)

- Bijkomende functies van de landbouw (milieu, plattelandsontwikkeling, kinderarbeid) die niet als handelsversturend argument benut mogen worden
- Vb. kleding met kinderarbeid mag EU (nog) niet weigeren; bedrijven mogen wel afspraken maken
- Invoerheffingen en uitvoersubsidies ivm hoog kostprijsniveau moeten worden afgebouwd - stapsgewijs

Non trade issues 2)

- Relevantie van dierenwelzijn binnen WTO: gebrekkig welzijn kan leven en de gezondheid van het dier schaden
 - Groepshuisvesting? Leefoppervlakte? Ingrepen?
- Geen internationale consensus over dierenwelzijn; wel voor voedselveiligheid, plant-, diergezondheid en arbeidsomstandigheden
- Ractopamine is wel een issue
 - Wel in Amerikaanse landen, niet in EU.
 - China en Rusland eisen nu ook ractopamine-vrije productie; speciale programma's.

B. Internationale vergelijking welzijnsregelgeving

Foto: Robert Hoste

Welzijnsregels buiten de EU

- VS: honden, circusdieren; slacht en transport
 - Deelstaten verbod op groepshuisvesting zeugen
 - Wetenschappelijke adviezen (advies GAP)
 - Industriestandaarden (retail- en integraties)
- Brazilië: basale regels voor houderij, slacht en transport
 - Ontwikkeling standaarden samen met ngo's
- Nieuw Zeeland: wetgeving voor ontwikkeling van Codes of welfare met verplichte en vrijwillige regels
- China, Rusland, Oekraïne: dwz speelt niet

Non-EU versus EU

- Brazilië. Subtropisch klimaat, ruimte nodig
- Transporteisen buiten EU vaak net wat lichter
- Wetenschap als aanvliegeroute, emotie speelt minder rol
- Moet economisch haalbaar zijn
 - Dierenwelzijn als nutsfunctie
- Rol ngo's in ontwikkelde landen groeiend

C. Oplossingsrichtingen

LEI

WAGENINGENUR

Meerdere wegen naar Rome 1)

- Wetgeving per land
 - Boeren zwakste partij, moeten meestal betalen
 - Concurrentienadeel
- Wetgeving in heel de EU verhogen (*Level Playing Field*)
 - Zaak van lange adem
 - Bij export buiten EU geen meerprijs

Meerdere wegen naar Rome 2)

■ Marktconcepten

- Pakket van welzijn, milieu enz.
- Breed toepasbaar
- Gebruik bekende labels: Beter Leven, Milieukeur
 - Draagvlak van ngo's en overheid
- Verdeling van (extra) kosten en baten
- Als retail eisen stelt, dan ook aan non-EU aanvoer

Varkensvlees van morgen

- Lijkt op Beter Leven *, met extra milieu-eisen
 - Deel bedrijven voldoet al
 - Steun van grote ngo's
- Alle supermarkten doen mee – zeer belangrijk
 - Varkensvlees (alle vers) is *traffic generator*
 - Meerkosten vergoed
 - Supermarkten hebben wat te verliezen
 - Schatting 40% NL slachtvarkens
 - Eisen sluiten aan op NL wetgeving
- Steun van hele keten, inclusief overheid

Conclusies

1. Dierenwelzijn speelt in de wereldhandel van varkensvlees geen rol
2. Dierenwelzijn als issue binnen WTO lange weg te gaan; haalbaarheid?
3. Buiten de EU is welzijn vaak een nutsfunctie van de houderij
4. Diverse aanvliegroutes voor verbetering van welzijn; marktconcepten hebben voorkeur boven wetgeving

Bedankt voor
jullie aandacht

Contact:

Robert Hoste
Econoom varkensproductie
LEI Wageningen UR
Postbus 35, 6700 AA Wageningen
Tel. 0317-484654
E-mail: robert.hoste@wur.nl
Internet: www.lei.wur.nl